

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
29 ΜΑΪΟΥ 1984

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
77

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

214. Καθήκοντα και αρμοδιότητες των σχολικών συμβούλων. 1
215. Ωρεολόγια και αναλυτικά προγράμματα Γ' τάξης ημερησίων και Δ' τάξης εσπερινών τεχνικών και επαγγελματινών Λυκείων, για τα τμήματα με δέσμη προπαρατεχνιατικών μαθημάτων. 2

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Καθορισμός του ύψους και των πηγών κάλυψης των αναγκών σε κεφάλαια του προγράμματος χρηματοδοτήσεων της Εθνικής Κτηματικής Τράπεζας της Ελλάδος για το έτος 1984. 3

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

- Διόρθωση σφάλματος στο Π.Δ. 196/84 ΦΕΚ 67/τ. Α' / 18.5.1984, αρμοδιότητας Υπ. Γεωργίας. 4

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

(1)

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 214

Καθήκοντα και αρμοδιότητες των σχολικών συμβούλων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 3 του Ν. 1304/1982 «Για την επιστημονική - παιδαγωγική καθοδήγηση και τη

διοίκηση στη Γενική και τη Μέση Τεχνική - Επαγγελματική Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. 144 - Α').

2. Τις διατάξεις των άρθρων 15 και 20 του Π.Δ. 770/1975 «περί διαρθρώσεως του Υπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως και Οργανισμού υπηρεσιών τινων αυτού» (ΦΕΚ 248 - Α').

3. Την αριθμ. 17/84 πράξη του ΚΕΜΕ.

4. Την αριθμ. 255/1984 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβερνήσεως και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε :

Άρθρο μόνο.

Οι σχολικοί σύμβουλοι προσχολικής αγωγής, δημοτικής εκπαίδευσης, ειδικής αγωγής, μέσης γενικής εκπαίδευσης και μέσης τεχνικής - επαγγελματικής εκπαίδευσης κατά την άσκηση του έργου τους, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 1 παρ. 2 του Ν. 1304/1982 :

1. Συνεργάζονται με τους διευθυντές, το διδακτικό προσωπικό και τους μαθητές κάθε σχολείου της περιοχής τους, αποβλέποντας στην ομαλή και απρόσκοπτη πορεία της παιδαγωγικής και διδακτικής εργασίας, καθώς και στην προώθηση νέων τρόπων και προτάσεων για την επίτευξη των σκοπών της εκπαίδευσης.

2. Βοηθούν τους εκπαιδευτικούς της περιοχής τους να συνειδητοποιήσουν το βαθύτερο νόημα της απιστολής τους και τους ενθαρρύνουν να αναπτύξουν ατομικά και συλλογικά,

πρωτοβουλίες και δραστηριότητες για την αντιμετώπιση επιμέρους προβλημάτων του σχολικού έργου.

3. Οργανώνουν στις αρχές του σχολικού έτους και πριν από την έναρξη των μαθημάτων συσκέψεις εκπαιδευτικών της περιοχής τους, στις οποίες προγραμματίζεται η εφαρμογή του εκπαιδευτικού προγράμματος με στόχο να ολοκληρωθεί η διδασκαλία της προβλεπόμενης ύλης όλων των μαθημάτων στη διάρκεια του διδακτικού έτους, και μέσα στα πλαίσια των παιδαγωγικών αρχών. Παρακολουθούν την υλοποίηση του προγραμματισμού αυτού και σε συσκέψεις που συγκαλούν κατά χρονικά διαστήματα, εκτός ωρών διδασκαλίας, αποφασίζουν αναγκαίες αναπροσαρμογές. Ακόμη παρακολουθούν και συντονίζουν την πορεία της διδασκαλίας της ύλης στα μεταλυκειακά προπαρασκευαστικά κέντρα και στις τάξεις υποδοχής ή παροχής ειδικής βοήθειας των μαθητών που προέρχονται από σχολεία του απόδημου ελληνισμού.

4. Επισκέπτονται σε συχνά χρονικά διαστήματα τα σχολεία της δικαιοδοσίας τους, δημόσια ή ιδιωτικά και ενημερώνονται από τους διευθυντές και τους διδάσκοντες για το επιτελούμενο εκπαιδευτικό έργο. Συζητούν τα ιδιαίτερα προβλήματα, παρέχουν τις απαραίτητες οδηγίες και υποδείξεις και ενισχύουν νέες πρωτοβουλίες των εκπαιδευτικών, αποδεκτές επιστημονικά και παιδαγωγικά. Φροντίζουν για την καλύτερη χρήση οπτικοακουστικών μέσων κατά τη διεξαγωγή της διδακτικής εργασίας. Εξετάζουν, σε συνεργασία με τους διευθυντές των σχολείων και το διδακτικό προσωπικό, θέματα συντονισμού της διδασκόμενης ύλης καθώς και θέματα επίδοσης και αξιολόγησης των μαθητών. Επίσης αντιμετωπίζουν από παιδαγωγική άποψη θέματα μαθητών που έχουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Κατά τις επισκέψεις τους στα σχολεία μπορούν, εφόσον το κρίνουν αναγκαίο, να απευθύνονται σε όλους τους μαθητές του σχολείου για την παρουσίαση και ανάλυση σημαντικών θεμάτων.

5. Παρακολουθούν τη λειτουργία των σχολικών βιβλιοθηκών των εργαστηρίων ως και τη χρήση των εποπτικών μέσων. Δίνουν οδηγίες για τη βελτίωση της λειτουργικότητάς τους συνεργαζόμενοι με το διευθυντή, το διδακτικό προσωπικό και τις μαθητικές κοινότητες, ανάλογα με τις περιπτώσεις. Κάνουν υποδείξεις για τον εμπλουτισμό ή τη συγκρότησή τους, τις οποίες διαβιβάζουν στον οικείο προϊστάμενο της διεύθυνσης ή του γραφείου εκπαίδευσης.

6. Παρακολουθούν διδασκαλίες των εκπαιδευτικών και συζητούν μαζί τους τρόπους οργάνωσης και βελτίωσης της διδασκαλίας. Αναλαμβάνουν οποιεσδήποτε πρωτοβουλίες κρίνουν αναγκαίες για την καλύτερη απόδοση της διδασκαλίας, στις οποίες περιλαμβάνονται και πρακτικές υποδείξεις διδασκαλίας από τους ίδιους. Συνεργάζονται κατά περιοχές με εκπαιδευτικούς για την πραγματοποίηση δοκιμαστικών διδασκαλιών, ώστε αυτοί που τις παρακολουθούν να γνωρίσουν διάφορες μεθόδους διδασκαλίας και να επισημάνουν τα ιδιαίτερα πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα καθεμιάς.

Τις διδασκαλίες αυτές, τις αναλαμβάνουν εκπαιδευτικοί που ορίζονται από το σχολικό σύμβουλο και τις παρακολουθούν υποχρεωτικά όσοι καλούνται χωρίς να εμποδίζεται η λειτουργία των σχολείων.

7. Ενημερώνουν τους εκπαιδευτικούς στα σύγχρονα επιστημονικά, παιδαγωγικά και διδακτικά θέματα (ανάπτυξη θεμάτων από τους ίδιους ή από επιστήμονες και παιδαγωγούς αναγνωρισμένου κύρους, παρουσίαση σύγχρονων αξιόλογων βιβλίων, ανακοινώσεις πορισμάτων συνεδρίων που αναφέρονται σε εκπαιδευτικά θέματα, παροχή βιβλιογραφίας κ.λπ.) και φροντίζουν γενικότερα για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Μεριμνούν για την αποδοτικότερη αξιοποίηση των προγραμμάτων και των διδακτικών βιβλίων.

8. Προωθούν και ενισχύουν ερευνητικές προσπάθειες των εκπαιδευτικών για τη δημιουργία παιδαγωγικής και επιστημονικής κίνησης στην περιοχή τους.

9. Μετέχουν στη διαδικασία αξιολόγησης των εκπαιδευτικών σύμφωνα με όσα ορίζουν οι σχετικές διατάξεις.

10. Συνεργάζονται με τους προϊσταμένους των διευθύνσεων και των γραφείων εκπαίδευσης για κάθε θέμα που αφορά το εκπαιδευτικό έργο στα σχολεία της αρμοδιότητάς τους και με τους προϊσταμένους των γραφείων φυσικής αγωγής για θέματα που αφορούν τη διδασκαλία του μαθήματος φυσικής αγωγής και τις αθλητικές δραστηριότητες στα σχολεία της περιοχής τους.

11. α) Οργανώνουν, αν το κρίνουν σκόπιμο, συγκεντρώσεις γονέων και κηδεμόνων μαθητών, για την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τα προβλήματα αγωγής, μάθησης και συμπεριφοράς των μαθητών, καθώς και την ενίσχυση και προαγωγή της συνεργασίας σχολείου και οικογένειας.

β) Συνεργάζονται με τους συνδικαλιστικούς φορείς των εκπαιδευτικών, την τοπική αυτοδιοίκηση και τους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων για κάθε θέμα που συντελεί στην άνοδο του παιδευτικού έργου.

12. Ενισχύουν κάθε προσπάθεια για την ανάπτυξη δημιουργικών σχέσεων ανάμεσα στη σχολική ζωή και το κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού συνεργάζονται με το διδακτικό προσωπικό, τις μαθητικές κοινότητες και μαζικούς φορείς (οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, συλλόγους γονέων, πολιτιστικούς και επιστημονικούς συλλόγους κ.ά.) ή επιστήμονες και άτομα αναγνωρισμένου κύρους, ανάλογα με τις υπάρχουσες δυνατότητες και τις τοπικές συνθήκες.

13. Στο τέλος του διδακτικού έτους: α) Σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς, αξιολογούν τα αποτελέσματα από την εφαρμογή όσων σχεδιάστηκαν και προγραμματίστηκαν στη διάρκεια του διδακτικού έτους και σχεδιάζουν την εργασία της επόμενης σχολικής χρονιάς. Κάνουν παρατηρήσεις στα αναλυτικά προγράμματα και στα διδακτικά βιβλία, τις οποίες υποβάλλουν στο Υπουργείο Παιδείας και στο ΚΕΜΕ.

β) Συντάσσουν και υποβάλλουν στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων συνοπτική έκθεση, όπου αξιολογούν το έργο που επιτελέστηκε στην περιοχή της αρμοδιότητάς τους, επισημαίνουν προβλήματα και δυσκολίες στην άσκηση του παιδευτικού έργου στα σχολεία και προτείνουν συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπισή τους. Την έκθεση αυτή κοινοποιούν στο ΚΕΜΕ, στον οικείο νομάρχη και στην οικεία διεύθυνση ή γραφείο εκπαίδευσης.

γ) Εξετάζουν την εμπειρία που απέκτησαν σε όλους τους τομείς της δραστηριότητάς τους, σε κοινές συσκέψεις που συγκαλούνται κάθε χρόνο, περιφερειακά με πρωτοβουλία του οικείου νομάρχη και πανελλαδικά με πρωτοβουλία του Υπουργείου Παιδείας.

Στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος προεδρικού διατάγματος.

Αθήνα, 25 Μαΐου 1984

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΑΖΑΡΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΑΜΑΝΗΣ

(2)

Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 215

Ωρολόγια και αναλυτικά προγράμματα Γ' τάξης ημερησίων και Δ' τάξης εσπερινών τεχνικών και επαγγελματικών λυκείων, για τα τμήματα με δέσμη προπαρασκευαστικών μαθημάτων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη :

α) Τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 8 και της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του νόμου 576/77 (ΦΕΚ 102/τ. Α'/13.4.1977) «περί οργάνωσης και διοικήσεως της μέσης και ανωτέρας τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης».

β) Την πράξη 21/1984 του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (ΚΕΜΕ) στην οποία διατυπώθηκε η σχετική γνώμη του σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 2 του νόμου 186/75 (ΦΕΚ 214/Α/1975) «περί του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως και διατάξεων τινών του προσωπικού της κεντρικής υπηρεσίας του υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων».

γ) Τη σχετική γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας που περιέχεται στη 277/1984 πράξη του, με πρόταση του αρμόδιου Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε :

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Ωρολόγια και αναλυτικά προγράμματα Γ' τάξης Ημερησίων τεχνικών και επαγγελματικών Λυκείων για τα τμήματα με δέσμη προπαρασκευαστικών μαθημάτων.

Άρθρο 1.

Ωρολόγια προγράμματα.

1. Τα διδασκόμενα μαθήματα και οι ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στη Γ' τάξη τεχνικού και επαγγελματικού λυκείου για τα τμήματα με δέσμη προπαρασκευαστικών μαθημάτων ορίζονται ως εξής :

Μαθήματα	Ώρες
Α' Γενικής Παιδείας :	
1. Ιστορία	2
2. Αρχές Πολιτικής Επιστήμης - Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτεύματος	2
3. Ξένη Γλώσσα	2
4. Φυσική Αγωγή	2
5. Μαθηματικά	2
Σύνολο ωρών	10
Β' Προπαρασκευαστικά :	
	Ώρες κατά δέσμη
	1η 2η 4η
1. Νέα Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	4 4 4
2. Ιστορία	— — 4
3. Μαθηματικά	8 4 4
4. Φυσική	5 5 —
5. Χημεία	3 3 —
6. Ανθρωπολογία - Βιολογία	— 4 —
7. Κοινωνιολογία	— — 4
8. Πολιτική Οικονομία	— — 4
Σύνολο ωρών	20 20 20

2. Οι μαθητές των τμημάτων με δέσμη προπαρασκευαστικών μαθημάτων της Γ' τάξης ημερήσιου τεχνικού και επαγγελματικού λυκείου επιλέγουν μία από τις 3 δέσμες προπαρασκευαστικών μαθημάτων που αναφέρονται στο άρθρο αυτό.

Αναλυτικά προγράμματα.

α) Η διδακτέα ύλη των μαθημάτων της γενικής παιδείας (εκτός της Ιστορίας και των Μαθηματικών) και του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας των τμημάτων με δέσμη προπαρασκευαστικών μαθημάτων της Γ' τάξης ημερήσιου τεχνικού και επαγγελματικού λυκείου είναι η προβλεπόμενη για κάθε μάθημα από τις διατάξεις του άρθρου 2 του Π.Δ. 826/79 (ΦΕΚ 240, τ. Α', 23.10.79).

β) Διδακτέα ύλη της Ιστορίας ως μαθήματος γενικής παιδείας ορίζεται η εξής :

Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία. Ελληνική και Παγκόσμια :

1. Η οργάνωση του υπόδουλου ελληνισμού τον καιρό της Τουρκοκρατίας.
2. Η αφύπνιση της εθνικής συνείδησης των Ελλήνων από τις αρχές του 18ου αιώνα ως τις παραμονές του 1821.
3. Η ελληνική επανάσταση (1821-1829).
4. Ο Ιωάννης Καποδίστριας και η προσπάθειά του για την οργάνωση ελεύθερου κράτους (1828-31).
5. Η Ευρώπη και ο Κόσμος το 19ο αιώνα.
6. Η Επιστήμη, ο Στοχασμός και η Τέχνη στην Ευρώπη το 19ο αιώνα.
7. Η Ελληνική Κοινωνία από το 1833 ως το 1909.
8. Η Ευρώπη και ο Κόσμος του 20ού αιώνα : Ο α' παγκόσμιος πόλεμος και η ρωσική επανάσταση, ο μεσοπόλεμος, ο β' παγκόσμιος πόλεμος, ο μεταπολεμικός κόσμος.
9. Η ελληνική κοινωνία κατά τον 20ό αιώνα.
10. Επιστήμη, τέχνη, πολιτισμός τον 20ό αιώνα.

γ) Διδακτέα ύλη των μαθηματικών ως μαθήματος γενικής παιδείας ορίζεται η εξής :

I. Άλγεβρα

1. Λογάριθμοι : Ορισμός δύναμης με εκθέτη πραγματικό αριθμό. Η έννοια του λογαρίθμου θετικού αριθμού. Βάση λογαρίθμων, λογαριθμικά συστήματα. Ιδιότητες των λογαρίθμων. Εκθετικές εξισώσεις και συστήματα. Λογαριθμικές εξισώσεις και συστήματα. Εφαρμογές.

2. Επίλυση τριγώνων : Θεωρήματα ημιτόνου και συνημιτόνου. Τύποι του MOLLWEIDE. Βασικές περιπτώσεις επίλυσης τριγώνων. Εφαρμογές.

II. Γεωμετρία

1. Κανονικά πολύγωνα : Ορισμός. Κανονική πολυγωνική γραμμή. Υπολογισμός της γωνίας κανονικού πολυγώνου. Θεωρήματα. Εμβαδόν κανονικού πολυγώνου. Συμμετρία στα κανονικά πολύγωνα. Ομοιότητα στα κανονικά πολύγωνα. Εγγραφή κανονικών πολυγώνων σε κύκλο.

2. Μέτρηση του κύκλου : Σχετικά θεωρήματα. Μήκος κυκλικού τόξου. Εμβαδόν κύκλου, κυκλικού τομέα, κυκλικού τμήματος και μηνίσκου.

3. Ευθείες και επίπεδα στο χώρο : Το επίπεδο, αξιώματα του επιπέδου. Καθορισμός επιπέδου. Ευθείες στο χώρο. Επίπεδα στο χώρο. Ευθεία και επίπεδο στο χώρο. Θεωρήματα των τριών καθέτων. Μεσοκάθετο επίπεδο.

Παράλληλες ευθείες. Κάθετα και πλάγια τμήματα προς επίπεδο. Παράλληλια ευθείας και επιπέδου. Παράλληλα επίπεδα, θεωρήματα του Θαλή. Ασύμβατες ευθείες, κοινή κάθετος. Ορθές προβολές. Διέδρες γωνίες, αντίστοιχη επίπεδη γωνία. Διχοτομικό επίπεδο. Κάθετα επίπεδα.

4. Πολύεδρα και στερεά από περιστροφή : Ορισμός στερεάς γωνίας. Κυρτή στερεά γωνία. Πολύεδρα, τετράεδρα, είδη τετραέδρων. Κέντρο βάρους τετραέδρου.

Πυραμίδα : Κανονική πυραμίδα. Πρίσμα. Παράλληλεπίπεδο, ορθογώνιο παραλληλεπίπεδο.

Επιφάνειες και στερεά από περιστροφή, Ορισμοί. Κύλινδρος. Κώνος. Σφαίρα, Ορισμοί. Συμμετρίες. Σχετικές Θέ-

σεις ευθείας και σφαίρας. Σχετικές θέσεις σφαίρας και επιπέδου. Σχετικές θέσεις δύο σφαιρών. Καθορισμός σφαίρας.

δ) Η διδακτέα ύλη των προπαρασκευαστικών μαθημάτων της Γ' τάξης ημερήσιου τεχνικού και επαγγελματικού λυκείου ορίζεται κατά μάθημα και δέσμη ως εξής :

Α' Ιστορία 4ης δέσμης.

Διδακτέα ύλη :

Ι. Θέματα Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας από τις πηγές : Διδάσκεται 3 ώρες την εβδομάδα από την αρχή μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

1. Ο Ευρωπαϊκός Διαφωτισμός.

2. Οι πολιτειακές αντιλήψεις των Ελλήνων πριν από την Επανάσταση του 1821 και ο χαρακτήρας των συνταγματικών κειμένων που διαμορφώθηκαν κατά τη διάρκεια της.

3. Τα οικονομικά του Αγώνα.

4. Η Παιδεία κατά την Επανάσταση του 1821 και κατά την περίοδο της βαυαρικής Αντιβασιλείας.

5. Εξωτερική Πολιτική των Ελλήνων από 1821 ως 1832.

6. Η Ελληνική Κοινότητα κατά την Τουρκοκρατία.

7. Ο Μικρασιατικός Πόλεμος 1918 - 23 και η πορεία προς το Ελληνοτουρκικό Σύμφωνο του 1930.

II. Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές : Διδάσκεται 1 ώρα την εβδομάδα από την αρχή μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

1. Θεωρητικά προβλήματα της Ιστορίας :

Η ιστορία. Το ιστορικό γεγονός. Ο ιστορικός.

Ιστορία και Φυσικές επιστήμες.

Ιστορική εξήγηση (EXPLANANS EXPLANANDUM).

Η αιτιότητα στην Ιστορία.

Κοινωνία και Άτομο.

Ο ιστορικός χρόνος.

2. Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας :

Πηγές της ιστορίας, Κατάταξη των πηγών.

Άμεσες πηγές. Έμμεσες πηγές.

Αξιοπιστία των πηγών.

Οι ιστοριοδίφες ερευνητές.

Εργαλεία του ιστορικού.

Οι πηγές μιας ιστορικής περιόδου: της επανάστασης του 1821.

3. Βοηθητικές της ιστορίας επιστήμες: επιγραφική, παυρολογία, παλαιογραφία, διπλωματική, ονοματική, νομισματική, σφραγιδογραφία.

Παράρτημα : Η τελευταία μεταρρυθμιστική προσπάθεια στην Αρχαία Σπάρτη : α) από τις πηγές, β) κατά τη σύγχρονη έρευνα.

Β' Μαθηματικά Ι 1ης δέσμης.

Σκοποί : Σκοποί του μαθήματος είναι αυτοί που προτάσσονται στο αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος των Μαθηματικών της πρώτης (Α) τάξης του ημερήσιου λυκείου Γενικής Εκπαίδευσης (άρθρο 2 του Π.Δ.827/79).

Ι. Άλγεβρα : Διτίθενται 4 ώρες την εβδομάδα από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τέλη Φεβρουαρίου και 3 ώρες από 1 Μαρτίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

Διδακτέα ύλη

1. Πίνακες - γραμμικά συστήματα :

Η έννοια του πίνακα και είδη πινάκων. Πρόσθεση πινάκων και ιδιότητες. Πολλαπλασιασμός αριθμού με πίνακα, πολλαπλασιασμός πινάκων, ιδιότητες. Αντιστρέψιμοι πίνακες. Επιμεριστικότητα. Η έννοια του γραμμικού συστήματος. Μέθοδος διαδοχικών απαλοιφών. Λύση συστήματος με επανζήμένο πίνακα. Ορίζουσα 2ης τάξης. Αντίστροφος πίνακας 2×2 . Λύση συστήματος με τον αντίστροφο πίνακα. Ορίζουσα 3ης

τάξης. Ανάπτυγμα ορίζουσας 3ης τάξης. Ιδιότητες ορίζουσών. Ομογενές σύστημα 3×3 . Αντίστροφος πίνακας 3×3 . Λύση συστήματος 3×3 . Ορίζουσα n τάξης. Λύση συστήματος $n \times n$ με ορίζουσες.

2. Ομάδες - Δακτύλιοι :

Η έννοια της εσωτερικής πράξης. Υποσύνολα κλειστά ως προς πράξη. Η πράξη γενικά. Προσεταιριστικότητα. Αντιμεταθετικότητα. Ουδέτερο στοιχείο. Συμμετρικά στοιχεία.

Συνέπειες προσεταιριστικότητας και αντιμεταθετικότητας.

Η έννοια της ομάδας και της υποομάδας, ιδιότητες.

Σύνολα εφοδιασμένα με δύο πράξεις. Η έννοια του δακτυλίου, ιδιότητες. Η έννοια του σώματος, ιδιότητες.

3. Διανυσματικοί χώροι :

Εξωτερική πράξη. Η έννοια του διανυσματικού χώρου, ιδιότητες. Ο χώρος R^n . Η έννοια του διανυσματικού υπόχωρου. Υπόχωρος παραγόμενος από K διανύσματα. Γραμμική εξάρτηση και ανεξαρτησία διανυσμάτων, βασικές ιδιότητες. Βάση διανυσματικού χώρου. Κανονική Βάση του R^n . Βάση υπόχωρου παραγόμενου από K διανύσματα. Διάσταση διανυσματικού χώρου. Εφαρμογές στη λύση γραμμικών συστημάτων n εξισώσεων με m αγνώστους. Σύστημα Cramer. Ομογενές σύστημα $n \times m$.

4. Μιγαδικοί αριθμοί :

Η ανάγκη επέκτασης του R . Κατασκευή του σώματος C των μιγαδικών. Εξισώσεις β' βαθμού στο C . Μιγαδικό επίπεδο. Μέτρο και όρισμα μιγαδικού. Σχέση καρτεσιανών και πολικών συντεταγμένων. Τριγωνομετρική μορφή μιγαδικού. Μέτρο και συζυγής μιγαδικού. Μέτρο και όρισμα γινομένου, πηλίκου μιγαδικών. Ο συζυγής του γινομένου και του πηλίκου μιγαδικών. Τύπος DE MOIVRE. Νισστές ρίζες μιγαδικού. Εξισώσεις στο C .

5. Στατιστική :

Πληθυσμός, μεταβλητή πληθυσμού. Συλλογή παρατηρήσεων : Απογραφή, δειγματοληψία. Κατανομή συχνότητας. Σχετική συχνότητα. Αθροιστική συχνότητα. Σχετική αθροιστική συχνότητα. Γραφική παράσταση κατανομής συχνοτήτων. Κυκλικό και ημικυκλικό διάγραμμα. Ομαδοποίηση παρατηρήσεων. Γραφική παράσταση κατανομής ομαδοποιημένων παρατηρήσεων. Μέση τιμή. Αλλαγή μεταβλητής, διάμεσος. Πρακτικός υπολογισμός του διαμέσου. Μέση απόλυτη απόκλιση. Διακύμανση. Τυπική απόκλιση. Αλλαγή μεταβλητής.

6. Συνδυαστική :

Καρτεσιανό γινόμενο. Πληθικός αριθμός καρτεσιανού γινομένου. Βασική αρχή απαρίθμησης. Η έννοια της διάταξης. Μεταθέσεις. Διατάξεις με επανάληψη. Πλήθος διατάξεων με επανάληψη. Συνδυασμοί και ιδιότητες συνδυασμών. Τύπος του διωνύμου του NEWTON.

7. Πιθανότητες :

Βασικές έννοιες : Πείραμα τύχης. Δειγματικός χώρος. Ενδεχόμενα. Πράξεις με ενδεχόμενα. Η έννοια της πιθανότητας. Ισοπίθανα ενδεχόμενα. Ιδιότητες της πιθανότητας. Δεσμευμένη πιθανότητα. Ανεξάρτητα ενδεχόμενα. Ανεξαρτησία ενδεχομένων περισσότερων από δύο. Δειγματοληψία και τυχαίοι αριθμοί.

II. Αναλυτική Γεωμετρία και Στοιχεία Ανάλυσης : Διτίθενται 4 ώρες την εβδομάδα από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τέλος Φεβρουαρίου και 5 ώρες από 1 Μαρτίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

Διδακτέα ύλη :

1. Αναλυτική Γεωμετρία.

α) Διανύσματα :

Διεύθυνση ευθείας, Φορά ημιευθείας, Εφαρμοστό διάνυσμα, Ελεύθερο διάνυσμα. Πράξεις στα διανύσματα, ιδιότητες, Πολλαπλασιασμός αριθμού με διάνυσμα, ιδιότητες. Η διανυσματική ευθεία, γραμμική εξάρτηση δύο διανυσμάτων. Διανυσματικό επίπεδο, γραμμική εξάρτηση τριών διανυ-

σμάτων. Γραμμική εξάρτηση τεσσάρων διανυσμάτων. Βάση και διάσταση.

β) Συντεταγμένες στο επίπεδο :

Αλγεβρική τιμή διανύσματος. Συντεταγμένες σημείου. Συντεταγμένες διανύσματος, Μερικός λόγος. Συνθήκη συγγραμμικότητας διανυσμάτων και συντελεστής διεύθυνσεως διανύσματος.

Εσωτερικό γινόμενο, ιδιότητες. Συνθήκη καθετότητας διανυσμάτων. Απόσταση δύο σημείων. Συνημίτονο γωνίας δύο διανυσμάτων.

γ) Η ευθεία :

Εξίσωση γραμμής. Αλλαγή συστήματος αναφοράς. Συντελεστής διεύθυνσεως ευθείας. Παράλληλες και κάθετες ευθείες. Εφαπτομένη γωνίας δύο ευθειών. Εξίσωση ευθείας. Διάνυσμα παράλληλο ή κάθετο σε ευθεία. Σχετική θέση δύο ευθειών. Απόσταση σημείου από ευθεία. Δέσμη ευθειών.

δ) Κωνικές τομές :

Εξίσωση κύκλου. Η εξίσωση $x^2 + y^2 + Ax + Bx + C = 0$. Εξίσωση εφαπτομένης κύκλου. Ορισμός παραβολής και η εξίσωσή της. Ιδιότητες παραβολής. Εξίσωση εφαπτομένης παραβολής. Ορισμός έλλειψης και η εξίσωσή της. Ιδιότητες έλλειψης. Έλλειψη και κύκλος. Εξίσωση εφαπτομένης έλλειψης. Ορισμός υπερβολής και η εξίσωσή της. Ιδιότητες υπερβολής. Ασύμπτωτες υπερβολής. Εξίσωση εφαπτομένης υπερβολής. Τομή κωνικής επιφάνειας με επίπεδο. Μελέτη της $Ax^2 + Bx^2 + Cx + D = 0$.

ε) Στοιχεία από την αναλυτική γεωμετρία του χώρου :

Συντεταγμένες σημείου. Συντεταγμένες διανυσμάτων. Συνθήκη γραμμικής εξάρτησης διανυσμάτων. Εσωτερικό γινόμενο. Εξίσωση σημειοσυνόλου στο χώρο. Εξίσωση επιπέδου και σφαίρας.

2. Στοιχεία Ανάλυσης.

α) Πραγματικοί αριθμοί πραγματικές συναρτήσεις :

Το R ως διατεταγμένο σώμα. Η έννοια του φραγμένου διαστήματος.

Άνω και κάτω φράγμα συνόλου $E \subset R$. Συνέπειες του κιβωτισμού. Απόλυτος τιμή πραγματικού αριθμού, χρήσιμες ανισότητες.

Πραγματικές συναρτήσεις. Ειδικές συναρτήσεις. Αξιοσημείωτα χαρακτηριστικά μιας συνάρτησης. Μονοτονία συνάρτησης. Σύνολο τιμών συνάρτησης. Φραγμένη συνάρτηση. Αντίστροφη συνάρτηση. Η Μονοτονία της αντίστροφης συνάρτησης.

Σύνθεση συναρτήσεων.

β) Ακολουθίες πραγματικών αριθμών :

Ακολουθίες με όριο μηδέν. Ακολουθία που φράσσεται από άνω με όριο μηδέν. Πρόσθεση ακολουθιών με όριο μηδέν. Πολλαπλασιασμός ακολουθιών με όριο μηδέν. Πολλαπλασιασμός με φραγμένη ακολουθία.

Συγκλίνουσες ακολουθίες. Βασικές ιδιότητες. Σύγκλιση και πράξεις.

Σύγκλιση και διάταξη. Μονοτονία και σύγκλιση. Ο αριθμός e .

Μη συγκλίνουσες ακολουθίες. Ακολουθίες με όριο το $\pm \infty$. Ακολουθίες που δεν έχουν όριο. Πράξεις με μη πεπερασμένα όρια.

Απροσδιόριστες μορφές. Πράξεις και όρια.

γ) Όριο και συνέχεια συνάρτησης :

Όριο συνάρτησης στο $\pm \infty$. Οριζόντια ασύμπτωτη. Ιδιότητες του ορίου. Όρια και διάταξη. Πλάγια ασύμπτωτη. Όριο και συνέχεια συνάρτησης στο x_0 . Πλευρικά όρια και πλευρική συνέχεια. Ιδιότητες ορίου στο x_0 .

Συνέχεια και πράξεις. Κριτήριο ύπαρξης ορίου συνάρτησης με ακολουθίες.

Όριο σύνθεσης συναρτήσεων. Όρια και συνέχεια τριγωνομετρικών συναρτήσεων. Συνέχεια σε κλειστό διάστημα. Μονοτονία και συνέχεια. Ιδιότητες εκθετικής και λογαριθμικής συνάρτησης.

δ) Παράγωγος :

Η έννοια της παραγώγου. Κινηματική και γεωμετρική σημασία παραγώγου. Πλευρική παράγωγος. Διαδοχικές παράγωγοι. Παράγωγος και συνέχεια. Παράγωγος βασικών συναρτήσεων και κανόνες παραγωγίσης. Παράγωγος σύνθεσης συναρτήσεων.

Ακρότατα συνάρτησης. Θεώρημα ROLLE. Θεώρημα μέσης τιμής και άμεσες συνέπειες. Παράγουσα συνάρτηση. Απροσδιόριστες μορφές. Θεώρημα L' HOSPITAL. Μελέτη συνάρτησης : Μονοτονία, ακρότατα, κυρτά και κοίλα, σημεία καμπής. Εφαρμογές.

ε) Ολοκλήρωμα :

Η έννοια του ολοκληρώματος. Υπολογισμός του ολοκληρώματος. Ιδιότητες ολοκληρώματος. Ολοκλήρωμα και διάταξη. Θεώρημα μέσης τιμής. Ολοκλήρωμα και παράγουσες. Μέθοδοι ολοκλήρωσης. Εφαρμογές. Υπολογισμός εμβαδών και όγκων.

Γ' Μαθηματικά II, 2ης και 4ης δέσμης : Διατίθενται 4 ώρες την εβδομάδα από την αρχή μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

Διδακτέα ύλη :

1. Πίνακες - Γραμμικά συστήματα :

Η έννοια του πίνακα και είδη πινάκων. Πρόσθεση πινάκων και ιδιότητες. Πολλαπλασιασμός αριθμού με πίνακα, πολλαπλασιασμός πινάκων, ιδιότητες. Αντιστρέψιμοι πίνακες. Επιμεριστικότητα. Η έννοια του γραμμικού συστήματος. Μέθοδος διαδοχικών απαλοιφών. Λύση συστήματος με τον επανειλημμένο πίνακα. Ορίζουσα 2ης τάξης. Αντίστροφος πίνακας 2×2 . Λύση συστήματος με τον αντίστροφο πίνακα. Ορίζουσα 3ης τάξης. Ανάπτυγμα ορίζουσας 3ης τάξης. Ιδιότητες ορίζουσών. Ορίζουσα n τάξης. Λύση συστήματος $n \times n$ με ορίζουσες.

2. Στατιστική :

Πληθυσμός, μεταβλητή πληθυσμού. Συλλογή παρατηρήσεων : Απογραφή, δειγματοληψία. Κατανομή συχνότητας. Σχετική συχνότητα. Αθροιστική συχνότητα. Σχετική αθροιστική συχνότητα. Γραφική παράσταση κατανομής συχνότητας. Κυκλικό και ημικυκλικό διάγραμμα. Ομαδοποίηση παρατηρήσεων. Γραφική παράσταση κατανομής ομαδοποιημένων παρατηρήσεων. Μέση τιμή. Αλλαγή μεταβλητής. Διάμεσος. Πρακτικός υπολογισμός του διαμέσου. Μέση απόλυτη απόκλιση. Διακύμανση. Τυπική απόκλιση. Αλλαγή μεταβλητής.

3. Συνδυαστική :

Καρτεσιανό γινόμενο. Πληθικός αριθμός καρτεσιανού γινομένου. Βασική αρχή απαρίθμησης. Η έννοια της διάταξης. Μεταθέσεις. Διατάξεις με επανάληψη. Πλήθος διατάξεων με επανάληψη. Συνδυασμοί και ιδιότητες των συνδυασμών. Τύπος του διωνύμου του NEWTON.

4. Πιθανότητες :

Βασικές έννοιες : Πείραμα τύχης. Δειγματικός χώρος. Ενδεχόμενα. Πράξεις με ενδεχόμενα. Έννοια της πιθανότητας. Ισοπίθανα ενδεχόμενα. Ιδιότητες της πιθανότητας. Δεσμευμένη πιθανότητα. Ανεξάρτητα ενδεχόμενα. Ανεξαρτησία ενδεχομένων περισσότερων από δύο. Δειγματοληψία. Τυχαίοι αριθμοί.

5. Πραγματικές συναρτήσεις (Επαναλήψεις - συμπληρώσεις) :

Η φυσική διάταξη στο R . Διαστήματα. Απόλυτη τιμή πραγματικού αριθμού. Πραγματικές συναρτήσεις. Ειδικές συναρτήσεις. Η ευθεία ως γραφική παράσταση συνάρτησης.

Συντελεστής διευσθύνσεως ευθείας, μορφές της εξίσωσης ευθείας. Αξιοσημείωτα χαρακτηριστικά μιας συνάρτησης. Μονοτονία συνάρτησης. Σύνολο τιμών συνάρτησης. Φραγμένη συνάρτηση. Μέγιστη και ελάχιστη τιμή συνάρτησης. Συνθεσιμότητα συναρτήσεων. Η αντίστροφη συνάρτηση· αντίστροφη και μονοτονία. Εκθετική, λογαριθμική συνάρτηση και βασικές ιδιότητες. Εξίσωση γραμμής. Γενική μορφή εξίσωσης ευθείας. Ο κύκλος. Η παραβολή. Η έλλειψη. Η υπερβολή.

6. Όριο και συνέχεια συνάρτησης :

Ακολουθίες με πεπερασμένο όριο. Μοναδικότητα του ορίου. Όριο συνάρτησης στο $\pm \infty$. Πλάγια ασύμπτωτη. Όριο συνάρτησης στο x_0 . Συνεχής συνάρτηση. Πλευρικά όρια συνάρτησης. Μη πεπερασμένο όριο συνάρτησης στο x_0 . Ιδιότητες ορίου. Όρια και συνέχεια τριγωνομετρικών συναρτήσεων. Συνέχεια σε κλειστό διάστημα.

7. Παράγωγος :

Η έννοια της παραγώγου. Κινηματική και γεωμετρική σημασία της παραγώγου. Διαδοχικές παράγωγοι. Παράγωγος και συνέχεια. Παράγωγος βασικών συναρτήσεων και κανόνες παραγωγής. Παράγωγος σύνθεσης συναρτήσεων. Ακρότατα συνάρτησης. Θεώρημα ROLLE. Θεώρημα μέσης τιμής και άμεσες συνέπειες. Παράγουσα συνάρτηση.

Μελέτη συνάρτησης : Μονοτονία, ακρότατα, κυρτά και κοίλα, σημεία καμπής. Εφαρμογές.

8. Ολοκλήρωμα :

Η έννοια του ολοκληρώματος. Υπολογισμός του ολοκληρώματος.

Ιδιότητες ολοκληρώματος. Ολοκλήρωμα και διάταξη. Θεώρημα μέσης τιμής.

Ολοκλήρωμα και παράγουσες. Μέθοδοι ολοκλήρωσης. Εφαρμογές.

Υπολογισμός εμβαδών και όγκων.

Δ' Φυσική 1ης και 2ης δέσμης : Διατίθενται 5 ώρες την εβδομάδα από την αρχή μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

Διδακτέα ύλη :

1. Έργο-Ενέργεια.
2. Ορμή - κρούση.
3. Πεδίο δυνάμεων.
4. Κίνηση μέσα σε πεδία.
5. Μελέτη κυκλωμάτων συνεχούς ρεύματος.
6. Ηλεκτρομαγνητική επαγωγή.
7. Εναλλασσόμενα ρεύματα.
8. Ηλεκτρομαγνητική θεωρία.
9. Θερμοδυναμική (κινητική θεωρία αερίων, θερμοδυναμικά αξιώματα, εντροπία).
10. Ταλαντώσεις κύματα.
11. Στοιχεία κβαντικής φυσικής (σωματιδιακή φύση της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας, κυματική φύση των υλικών σωματιδίων).

12. Η αγωγιμότητα του στερεού σώματος (αγωγοί, ημιαγωγοί, μονωτές, μαγνητικές και ηλεκτρικές ιδιότητες του στερεού).

13. Στοιχεία από την ειδική θεωρία της σχετικότητας.

Ε' Χημεία 1ης και 2ης δέσμης : Διατίθενται 3 ώρες από την αρχή μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

Διδακτέα ύλη :

Ι. Ανόργανη Χημεία :

1. Ιδιότητες μη ηλεκτρολυτικών διαλυμάτων.
2. Χημική αντίδραση-ταχύτητα αντιδράσεως - Παράγοντες που την επηρεάζουν.
3. Χημική ισορροπία.
4. Ηλεκτρονική θεωρία του σθένους - χημικοί δεσμοί.
5. Ιδιότητες ηλεκτρολυτικών διαλυμάτων.
6. Οξειδωση - αναγωγή.
7. Μερικά οξέα βιομηχανικής σημασίας.
8. Μελέτη της κατασκευής κραμάτων.

ΙΙ. Οργανική Χημεία :

1. Εισαγωγή. Διαφορά ανόργανων και οργανικών ενώσεων.

2. Σύσταση των οργανικών ενώσεων.

3. Ονοματολογία - ισομέρεια των οργανικών ενώσεων.

4. Οργανικές αντιδράσεις.

5. Υδρογονάνθρακες.

6. Αλκυλαλογονίδια.

7. Κορεσμένες, μονοσθενείς αλκοόλες.

8. Πολυαλογονοπαράγωγα υδρογονανθράκων.

9. Λιθές.

10. Καρβονυλικές ενώσεις.

11. Οργανικά οξέα (καρβονυλικά).

12. Εστέρες.

13. Οπτική ισομέρεια.

14. Αζωτούχες ενώσεις.

15. Αμινοξέα.

16. Υδατάνθρακες.

17. Αρωματικές ενώσεις.

18. Πολυμερή.

ΣΤ' Ανθρωπολογία - Βιολογία 2ης δέσμης : Διατίθενται 4 ώρες την εβδομάδα από την αρχή μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

Διδακτέα ύλη :

Ι. Γενική βιολογία :

1. Το κύτταρο (δομή και λειτουργία του).

2. Γενετική. Η έννοια της κληρονομικότητας και γενετικής. Πολλαπλασιασμός, αναπαραγωγή, γονιμοποίηση. Μηχανισμός μεταβίβασης του γενετικού υλικού. Το γενετικό υλικό. Μεταλλάξεις. Μοριακή γενετική. Εφαρμοσμένη γενετική.

3. Μικροβιολογία :

Οι προκαρυωτικοί οργανισμοί. Οι ιοί. Οι ευκαρυωτικοί οργανισμοί. Ο μεταβολισμός των μικροβίων. Οι μικροοργανισμοί στο εργαστήριο. Η άμυνα ενάντια στα παθογόνα μικρόβια.

4. Προέλευση και εξέλιξη των οργανισμών :

Η ποικιλομορφία και βιοχημική ενότητα των οργανισμών. Η προέλευση της ζωής. Η προέλευση των κυττάρων. Η εξέλιξη των οργανισμών. Ενδείξεις για την εξέλιξη των οργανισμών. Τα πρωτεύοντα και η εξέλιξη του ανθρώπου. Φυλές.

5. Οικολογία :

Το οικοσύστημα. Τα χερσαία και υδάτινα οικοσυστήματα. Αλλαγή περιβάλλοντος. Το φως και τα ζώα. Οι ανθρώπινες κοινωνίες και η περιβαλλοντική κρίση.

ΙΙ. Ειδική Βιολογία - Βιολογία του ανθρώπου.

1. Το νευρικό σύστημα :

Ο νευρικός ιστός και η λειτουργία του. Ανατομία και λειτουργία του νευρικού συστήματος.

2. Οι αισθήσεις και τα αισθητήρια όργανα :

Το αισθητήριο της όρασης. Το αισθητήριο της ακοής και της ισορροπίας. Το αισθητήριο της όσφρησης. Το αισθητήριο της γεύσης. Το δέρμα, όργανο των γενικών αισθήσεων.

3. Το ερειστικό σύστημα :

Η κατασκευή των οστών. Η μορφολογία των οστών. Διάπλαση, ανάπτυξη, τελείωση και αναγέννηση των οστών. Τα οστά του σκελετού του ανθρώπου. Οι αρθρώσεις του σκελετού.

4. Το μυϊκό σύστημα.

Γραμμωτοί μύες. Οι λείοι μύες. Ο καρδιακός μυς. Η φυσιολογία της μυϊκής συστολής. Περιγραφή του μυϊκού συστήματος. Συνεργασία των μυών.

5. Πεπτικό σύστημα :

Γαστρεντερικός σωλήνας. Μεγάλοι αδένες του πεπτικού συστήματος Πέψη και απορρόφηση. Η φυσιολογία των κυριότερων γαστρεντερικών διαταραχών. Θρέψη.

6. Κυκλοφοριακό σύστημα-αίμα :

Το αιμοφόρο σύστημα. Το λεμφοφόρο σύστημα. Το αίμα.

7. Αναπνευστικό σύστημα.

Η ρίνα (μύτη). Ο λάρυγγας. Η τραχεία και οι βρόγχοι.

Οι πνεύμονες. Οι αναπνευστικές κινήσεις. Η ρύθμιση των αναπνευστικών κινήσεων. Η ανταλλαγή των αερίων στους πνεύμονες και τους ιστούς.

8. Ουροποιητικό σύστημα.

Οι νεφροί, ουρητήρες, ουροδόχος κύστη, ουρήθρα.

9. Ενδοκρινείς αδένες.

Η υπόφυση και οι ορμόνες της. Τα επινεφρίδια και οι ορμόνες τους.

Ο θυρεοειδής αδένας. Ωοθήκες. Η ενδοκρινής μοίρα του παγκρέατος (ινσουλίνη - γλυκαγόνη). Παραθυρεοειδείς αδένες.

10. Γεννητικό σύστημα.

Γεννητικό σύστημα του άνδρα.

Γεννητικό σύστημα της γυναίκας.

Ζ' Κοινωνιολογία 4ης δέσμης : Διατίθενται 4 ώρες την εβδομάδα από την αρχή μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

Ζ' Κοινωνιολογίας 4ης δέσμης : Διατίθενται 4 ώρες την εβδομάδα από την αρχή μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

Διδακτέα ύλη :

Εισαγωγή

Μέρος πρώτο : Η κοινωνία της εποχής μας.

Κεφάλαιο 1 : Τύποι Κοινωνικής οργάνωσης

I. Αγροτική και προβιομηχανική κοινωνία.

II. Η βιομηχανική κοινωνία.

Κεφάλαιο 2 : Κοινωνία και κράτος.

Κεφάλαιο 3 : Κοινωνική Διαστρωμάτωση - Κοινωνική Κινητικότητα

I. Κοινωνική διαστρωμάτωση

II. Κοινωνική κινητικότητα

Κεφάλαιο 4 : Οι Κοινωνικοί Θεσμοί

I. Μορφή και λειτουργία των κοινωνικών θεσμών.

II. Μεταβολή και μετασχηματισμός των κοινωνικών θεσμών.

Κεφάλαιο 5 : Ιδεολογία - Κουλτούρα

Μέρος Δεύτερο : Το άτομο στην Κοινωνία.

Κεφάλαιο 1 : Προσωπικότητα και Κοινωνική Συμπεριφορά.

Κεφάλαιο 2 : Κοινωνικοποίηση και Κοινωνικός Έλεγχος.

I. Κοινωνικοποίηση

II. Κοινωνικός έλεγχος.

Κεφάλαιο 3 : Κοινωνικές Δομές και συμπεριφορά

Κεφάλαιο 4 : Προσδιοριστικοί παράγοντες της Κοινωνικής συμπεριφοράς

I. Νοοτροπίες

II. Στερεότυπα, πεποιθήσεις και προκαταλήψεις.

Κεφάλαιο 5 : Κοινωνική Συμπεριφορά και τρόποι εκδήλωσής της

I. Κοινωνική στάση

II. Γνώμες - Κοινή γνώμη.

Κεφάλαιο 6 : Προβλήματα Κοινωνικής Προσαρμογής Ανομία - Αλλοτρίωση

Κεφάλαιο 7 : Η αποκλίνουσα Συμπεριφορά

Η' Πολιτική Οικονομία 4ης δέσμης : Διατίθενται 4 ώρες την εβδομάδα από την αρχή μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

Διδακτέα ύλη :

1. Αντικείμενο της Πολιτικής Οικονομίας.

2. Εισαγωγικές έννοιες.

3. Ο ρόλος του κράτους στην οικονομία.

4. Οι ανάγκες των ατόμων και η ζήτηση των αγαθών.

5. Η οργάνωση των επιχειρήσεων.

6. Η παραγωγή, το κόστος της, η προσφορά των προϊόντων της.

7. Ο προσδιορισμός των τιμών των προϊόντων στην αγορά : Ανταγωνισμός, μονοπώλιο, ολιγοπώλιο.

8. Οι τιμές των συντελεστών της παραγωγής.

9. Το εθνικό προϊόν.

10. Κατανάλωση - αποταμίευση - επένδυση.

11. Προσδιορισμός του εισοδήματος και της απασχόλησης.

12. Χρήμα και Τραπεζικό σύστημα.

13. Οικονομικές διακυμάνσεις και πληθυσμός.

14. Ο Δημόσιος τομέας.

15. Διεθνείς οικονομικές σχέσεις.

16. Καπιταλιστικός τύπος παραγωγής.

17. Έννοια και μέτρηση της «αξίας».

18. Υπεραξία και κέρδος.

19. Οικονομικές κρίσεις.

20. Ιμπεριαλισμός.

21. Σοσιαλιστική οικονομία.

22. Η Ελληνική Οικονομία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'.

«Ωρολόγια και αναλυτικά προγράμματα Δ' τάξης εσπερινών τεχνικών και επαγγελματικών λυκείων για τα τμήματα με δέσμη προπαρασκευαστικών μαθημάτων».

Άρθρο 3.

Ωρολόγια προγράμματα.

1. Τα διδασκόμενα μαθήματα και οι ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στη Δ' τάξη εσπερινού τεχνικού και επαγγελματικού λυκείου ορίζονται ως εξής :

Μαθήματα	Ώρες
Α' Γενικής Παιδείας	
1. Ιστορία	1
2. Αρχές πολιτικής επιστήμης - Στοιχεία Δημοκρατικού πολιτεύματος	1

Σύνολο ωρών

2

Β' Προπαρασκευαστικά

Ώρες κατά δέσμη

	1η	2η	4η
1. Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματα	4	4	4
2. Ιστορία	—	—	4
3. Μαθηματικά	8	4	4
4. Φυσική	5	5	—
5. Χημεία	3	3	—
6. Βιολογία	—	4	—
7. Κοινωνιολογία	—	—	4
8. Πολιτική Οικονομία	—	—	4

Σύνολο ωρών

20 20 20

2. Οι μαθητές της Δ' τάξης εσπερινού τεχνικού και επαγγελματικού λυκείου επιλέγουν μία από τις τρεις δέσμες προπαρασκευαστικών μαθημάτων.

Άρθρο 4.

1. Ως διδακτέα ύλη των προπαρασκευαστικών μαθημάτων κάθε δέσμης της Δ' τάξης εσπερινού τεχνικού και επαγγελματικού λυκείου ορίζεται η προβλεπόμενη κατά μάθημα ύλη για τα τμήματα με δέσμη προπαρασκευαστικών μαθημάτων της Γ' τάξης ημερήσιου τεχνικού και επαγγελματικού λυκείου από το άρθρο 2 του παρόντος Προεδρικού διατάγματος.

2. Ως διδακτέα ύλη των μαθημάτων γενικής παιδείας στη Δ' τάξη εσπερινού τεχνικού επαγγελματικού λυκείου ορίζεται η προβλεπόμενη από την παρ. 1 του άρθρου 7 του Π.Δ 826/79 (ΦΕΚ 240, τ. Α', 23.10.79, σελίδα 2400) για τις «Αρχές Πολιτικής επιστήμης - Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτεύματος» και από τα κεφάλαια 1, 2, 3, 4, 7 και 9 της παραγράφου β, του άρθρου 2 του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος για την Ιστορία.

Άρθρο 5.

Μετά τη δημοσίευση του παρόντος προεδρικού διατάγματος καταργείται το προεδρικό διάταγμα 94/1983 (ΦΕΚ 40/τ. Α' / 1.4.83).

Στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση και την εκτέλεση του παρόντος.

Αθήνα, 25 Μαΐου 1984

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

(3)

ΠΡΑΞΗ αριθμ. 363/17.5.84

(Άρθρο 1 του Ν. 1266/82)

Καθορισμός του ύψους και των πηγών κάλυψης των αναγκών σε κεφάλαια του προγράμματος χρηματοδοτήσεων της Εθνικής Κτηματικής Τράπεζας της Ελλάδος για το έτος 1984.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, αφού έλαβε υπόψη:

α) Τις διατάξεις του Ν. 1266/82 που καθορίζουν τα όργανα άσκησης της νομισματικής και πιστωτικής πολιτικής.

β) Το νομισματικό πρόγραμμα του τρέχοντος έτους.

γ) Τις εκτιμήσεις για τους ίδιους χρηματοδοτικούς πόρους της Εθνικής Κτηματικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΕΚΤΕ), αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Καθορίζει σε δρχ. 27.000.000.000 το ανώτατο όριο μέχρι το οποίο επιτρέπεται να αυξηθεί μέσα στο έτος 1984 το υπόλοιπο των δανείων που χορηγεί η Ε.Κ.Τ.Ε. με εξαίρεση τα δάνεια που χορηγούνται σε εισάγοντες συνάλλαγμα, τα οποία δεν υπόκεινται σε όριο. Το ανώτατο αυτό όριο κατανέμεται ως εξής:

α) Δρχ. 22.500.000.000 αύξηση του υπολοίπου στεγαστικών δανείων που χορηγεί η Εθνική Κτηματική Τράπεζα της Ελλάδος και συγκεκριμένα των ακόλουθων κατηγοριών δανείων: Εργατικής και Λαϊκής Κατοικίας, Σεισμοπληκτών, Κοινών Στεγαστικών και Εργατοϋπαλληλικών, Στεγαστικού Ταμειοτηρίου, Δημοσιογράφων, Αναπήρων - Παραπληγικών, Υπαλλήλων Ε.Κ.Τ.Ε., Εκτάκτων αναγκών, Κατασκευαστών οικοδομών, ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ και δανείων με διαπραγματεύσιμο επιτόκιο (μέχρι δρχ. 500.000.000).

β) Δρχ. 4.500.000.000 αύξηση του υπολοίπου για τις λοιπές κατηγορίες δανείων που χορηγεί η Εθνική Κτηματική Τράπεζα της Ελλάδος στα οποία περιλαμβάνονται τουριστικά δάνεια και δάνεια για την εκτέλεση των νέων προγραμμάτων του Υπουργείου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος (μέχρι δρχ. 2.000.000.000).

Η κατά τη διάρκεια του έτους 1984 χρονική κλιμάκωση της αύξησης των υπολοίπων μέσα στα παραπάνω ανώτατα όρια θα γίνει ως εξής:

ι) Από 1.1.84 μέχρι και 30.6.84 η αύξηση υπολοίπου δεν θα υπερβαίνει το 60 % του αντίστοιχου ορίου.

ii) Από 1.1.84 μέχρι και 30.9.84 η αύξηση υπολοίπου δεν θα υπερβαίνει το 80 % του αντίστοιχου ορίου.

2. Καθορίζει ότι η αναχρηματοδότηση της Εθνικής Κτηματικής Τράπεζας της Ελλάδος από την Τράπεζα της Ελλάδος κατά το έτος 1984 μπορεί να φθάσει κατ' ανώτατο όριο το ποσό των δρχ. 18.500.000.000 επιπλέον της επαναχορήγησης των χρεωλυσιών που θα κατατεθούν στην Τράπεζα της Ελλάδος από εισπράξεις χρεωλυσιών της ΕΚΤΕ.

3. Η αναχρηματοδότηση της Εθνικής Κτηματικής Τράπεζας της Ελλάδος για το πρόγραμμα των δανείων της στο 1984 θα πραγματοποιείται μέσω ανοικτού λογαριασμού. Το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού αυτού θα βαρύνεται με επιτόκιο 5% το χρόνο μέχρι το ποσό των δρχ. 10.000.000.000 και με επιτόκιο 14% το χρόνο για το επιπλέον του ποσού αυτού τμήμα του χρεωστικού υπολοίπου του ανοικτού λογαριασμού.

4. Σε περίπτωση υπέρβασης του ορίου αναχρηματοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2, εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Πιστώσεων της Τράπεζας της Ελλάδος να καλύπτει αμέσως την υπέρβαση με χρέωση του τρεχούμενου λογαριασμού καταθέσεων που τηρεί η ΕΚΤΕ στην Τράπεζα της Ελλάδος.

5. Η Εθνική Κτηματική Τράπεζα της Ελλάδος θα πρέπει το πρώτο δεκαπενθήμερο κάθε μήνα να υποβάλλει στην Τράπεζα της Ελλάδος (Διεύθυνση Νομισματικής Πολιτικής και Τραπεζικών Εργασιών) καταστάσεις με ανάλυση: (i) των νέων χορηγήσεων και τη μεταβολή υπολοίπων κατ' κατηγορία δανείων και (ii) τη μεταβολή των καταθέσεων της και των λοιπών πηγών του χρηματοδοτικού προγράμματος.

6. Διευκρινίζεται ότι, στα όρια που καθορίζονται παραπάνω, συμπεριλαμβάνονται και οι χρηματοδοτήσεις της ΕΚΤΕ καθώς και η αντίστοιχη αναχρηματοδότησή της από την Τράπεζα της Ελλάδος που έχουν πραγματοποιηθεί από 1.1.1984 και μέχρι την κοινοποίηση της παρούσας Πράξης.

Η παρούσα πράξη να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Διοικητής
ΔΗΜ. ΧΑΛΙΚΙΑΣ

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

(4)

Στο Προεδρικό Διάταγμα 196/1984 «Σύσταση και λειτουργία Υπηρεσιών Εξωτερικού του Υπουργείου Γεωργίας», που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 67/τ.Α'/18.5.1984 επιφέρειται η εξής διόρθωση:

Στο άρθρο 6 παρ. 4 στο τέλος του τέταρτου στίχου και αρχή του πέμπτου αντί «από την Εγκύκλιο της παρ. 1» γράφεται το ορθό «από την Εγκύκλιο της παρ. 2».

(Από το Υπουργείο Γεωργίας)